

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
spravništvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

BRALNO PRAVICO
Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 51.

V Mariboru, dne 19. decembra 1901.

Tečaj XXXV.

**Radi božičnih praznikov izide pri-
hodnja številka v torek 24. t. mes.**

Kmetijske zadruge.

V našem državnem zboru se sedaj vrši posvetovanje o kmetijskih zadrugah. O sestavi zadrug, o njih pomenu in nalogi, o njih delovanju so pač vsi naši čitatelji dovolj poučeni. Zato hočemo danes ponatisniti samo najvažnejše določbe v novi predloženi postavi, o kateri se sedaj državni poslanci posvetujejo, da bodo naši čitatelji znali presoditi, koliko njihovih želj bo izpolnil novi zakon in kako bo uplival na njihove kmetijske razmere.

Točka 1. se glasi: »V smislu tega zakona (o kmetijskih zadrugah) in v tem okviru sklenjenih deželnih zakonov se praviloma v vsakem sodnem okraju ustanovi stanovska kmetijska zadruga za ta okraj in v vsaki deželi taka za vso deželo. Te zadruge se imenujejo okrajne in deželne kmetijske zadruge. Deželni zakoni pa morejo določiti, da se zadruge izjemoma snujejo le za posamezne kraje v deželi, ali tudi samo za eno ali več sodnih okrajev skupaj, več deželnih zadrug, ali tudi samo za posamezne skupine poljedelcev.

Deželni zbori morejo tudi določevati, da se že obstoječe zadruge razdružujejo ali obstoječe združujejo po novih okrajih.

Po določbah te točke se daje deželnim zborom popolna svoboda. To je sicer pametno načelo, kajti v vsaki deželi so drugačne razmere in drugačne potrebe. Toda nam slovenskim Štajercem se je zopet treba

bati, da se naš deželni zbor, v katerem imajo večino nemški veleposestniki in zastopniki nemških mest in trgov, ne bo toliko oziral na dejanske gospodarske razmere, ampak bo se dal voditi od ponemčevalnih namerov. V tem oziru moramo biti zelo pozorni in sicer že o pravem času. Točka 2. pravi: »Namen teh kmetijskih zadrug je, da zboljšajo нравne in gmotne razmere poljedelcev z gojitvijo skupnosti, z vzajemnim poukom in podporami, s pospeševanjem stanovske samozavesti, stanovskih združnih ter sploh gospodarskih koristij.»

Točka 11. označuje »delokrog« ter se glasi v načrtu: »Delokrog kmetijskih zadrug določa v § 2. označeni namen. Osobito imajo te zadruge v okviru bodočih deželnih zakonov in statutov naslednje naloge: a) Nakupovati blago na svoj račun in svojo odgovornost, ki ga te zadruge potrebujejo v svojem obratu; b) prodajati združne kmetijske pridelke na svoj račun in odgovornost, osobito zalagati armado; c) ustanovljati in pospeševati pridobitne in gospodarske zadruge, da si ustanovljajo skladišča in zaloge za skupno prodajo kmetijskih pridelkov, ustanovljati kleti, mlekarne, klavnice, pečnice in druga podjetja, ki morejo skupno uporabiti kmetijske pridelke; d) ustanovljati in pospeševati zadruge in druga društva, ki morejo gojiti poljedelstvo in gozdarstvo ter sploh pospeševati razvoj poljedelskih razmer; e) ustanovljati nove in pospeševati že obstoječe posojilnice, osobito po Raiffeisenovem načinu v svrhu osebnega in lombardnega kredita; f) posredovati mej zadružniki in hipotečnimi bankami za neodpovedljiva,

amortizacijska hipotečna posojila; g) posredovati pri konvertovanju visokoobrestnih v nižje-obrestna, odpovedljiva v neodpovedljiva, amortizacijska hipotečna posojila; h) sodelovati pri organizaciji in upravi produktivnih borz in trgov ter posredovati pri razsodiščih poljedelskih borz v okviru dotičnih določb; i) sodelovati pri zavarovanju poljedelcev in gozdarjev za življenje in starost, za slučaj bolezni, nezgod in onemoglosti, dalje pri zavarovanju proti ognju, toči in kužnim boleznim ter izvrševanju deželnokulturnih zakonov, v kolikor zadrugam to dopuščajo posebne določbe; k) pospeševati kmetijski pouk, predavanja ter shode poljedelcev; l) zbirati poljedelsko statistiko; m) posredovati in skrbeti za delo ter uravnati pogodbe s poljedelskimi delavci itd.; n) skrbeti, da se nadzorujejo semena ter združni promet s kmetijskimi preizkuševališči; o) zadružnikom priskrbovati pravno pomoč; p) ustanovljati razsodišča za pravno razsojo preprirov mej zadružniki in njihovimi pomočniki, mej zadrugami in člani, ali mej člani samimi.

Stanovske zadruge imajo tudi pravico, dajati nasvete državnim in avtonomnim oblastvom o stvareh in v vprašanih, ki se tičejo stanovskih koristi, dalje imajo pravico sodelovati pri naredbah države in avtonomnih korporacij v prosepah deželne kulture, osobito glede podpor in melioracij.

To so najvažnejše določbe predloženega zakona o zadrugah. Poročevalec o tem predlogu je slovenski katoliško narodni poslanec g. F. Povše, ki s srcem in razumom zagovarja kmetijske koristi.

Listek.

Iz ječe.

(Pisma mladega urednikoviča.)

V ječi sedim . . .

Lice mi je upadlo, duša potrta.

Na zemljo je začel legati mrak, v moji celici je že tema. Prvi dan mojega življenja v ječi je minol, zdaj čakam prve noči.

Dogodki današnjega dne vstajajo pred mojo otožno dušo.

Kadar rekruti odhajajo od doma, takrat glasno ukajo in vriskajo. Človek bi mislil, da z veseljem zapuščajo dom in svojece, a vendar srce se jim trga od žalosti . . . Enako se je godilo danes meni. Ko sem se poslavljaj od svoje sobice, vsiljeval se mi je smehlaj čez mojega življenja novi odlomek. A v istini, moje srce je bilo razburkano kakor gorsko jezero ob viharju, kri je močno plala po vseh žilah, lice mi je gorelo od notranje razvnetosti, vznemirjeni živci so se tresli . . .

Ah, kako dobro mi je djalo, ko sem stopil na ulico. Sneg je padal. Mehkobele snežinke so se lovile po zraku. Priigrale so se tudi do mene ter se rahlo in plaho pritiskale ob moje lice, moje ustnice, moje oči. Njih mrzli poljubi so hladili veliki ogenj mo-

jega srca. Hvala vam, ljubke snežinke, za to ljubav!

Zavil sem jo po stranskih ulicah proti ječi, da bi ne srečal kakega znanega človeka. Kako so se ljudje zadnji čas spremenili nasproti meni! Ko še nisem nosil na svojem imenu znaka obsodbe, nihče se me ni ogibal. Zdaj pa, če koga nagovorim na ulici, vsakdo se prej ogleda, ali ga nihče ne vidi, da z menoj govori. In ko sva izgovorila par besedi, že se poslovi, češ, da ga kličejo nujni posli. Poznam to nujnost. Nihče mi ne reče nič žalega, a dobro razumem hladno obnašanje proti meni. Molče, udano prenašam ta tiha žaljenja, a vendar srce ni kamen . . .

Prišel sem mimo vrtnarja. Od rane mladosti že ljubim z nerazumljivo silo cvetlice. Mojemu sreču najljubši pa so klinčki. Stopim k vrtnarju ter si kupim klinček, da ga ponese s seboj. V samoti naj mi vzbujajo vse sladke spomine iz mojih srečnih dni. Nekdaj sem dobival to cvetko v ljub dar, zdaj si jo moram kupovati. Kdo bo tudi jetnikom postiljal pot s cvetkami?

Vse je pozabilo na me, vse se me ogiba. Ali se naj temu čudim? Jetnik sem, znak obsodbe je pritisnjen na moje ime! In ta zavest razjeda mojo dušo!

Pogledam na uro. Čas je, da se javim pri jetničarju. Stal sem pred njegovimi vrati.

Trk, trk, trk . . .

»Notri!«

Jetničar me je začudeno pogledal. Ali ni navajen na take obiske? Postal me je sram. Leta in leta so me vzgojevali in izobraževali, a sedaj je priprost jetničar čez me gospodar. Molče sem mu ponudil sodnijski poziv. In pobesil sem glavo in oči.

Jetničar pa je zarožljajal s ključi, zakašljajal kakor bi bil v zadregi ter z mehkim, pomilovalnim glasom rekel:

»Pojdite z menoj!«

Sočutni glas jetničarjev me je nekoliko ojunacil. V nesreči je vsaka gorka beseda hladilen balzam za bolno dušo, trda beseda njena smrt. Jaz sovražim trde besede!

Šla sva po dolgem hodniku. Jetničar naprej, jaz za njim. Najini koraki so votlo odmevali od vseh strani. Tako odmevajo koraki po hodnikih starih, razpadajočih gradov, v katerih vladajo že strahovi . . .

Plaho sem se ozrl parkrat naokoli. Ah, da bi me nihče ne videl na tej sramotni poti!

Pred menoj se je odprla celica. Obrnem se do jetničarja in ga poprosim, naj me pusti danes pri miru. Moj glas je drhtel od notranje razburjenosti.

Dobri mož me je razumel ter mi obljubil, da me danes ne moti. In vrata celice so se

Današnji list ima „Naš Dom“ kot prilogo!

Državni zbor.

Kmetijske stanovske zadruge.

Razgovor o ustanovitvi kmetijskih zadrug se vrši že več dni. Namen teh zadrug je bralcem znan in je res le želeli, da se vse to v blagor kmetijskega stanu tudi doseže, kar pričakujemo od teh organizacij. V teku večdnevne debate se je pa oglasilo mnogo govornikov, ki so razodevali svoje pomisleke: bodo-li mogle te zadruge res doseči svoj namen in izvrševati vse to, kar se od njih pričakuje. Take pomisleke je razodeval vitez Berks, ki je med drugimi dejal, če bodo sicer vsi kmetijski posestniki morali biti udje teh zadrug, bodo morali skoro gotovo tudi plačevati težko svoje prispevke, da pa ne bodo imeli neposrednega dobička od njih. Zato je dr. Žitnik predlagal; naj da vlada 4 milijone kron, da se zamorejo te zadruge ustanoviti. Poslanec Pfeifer je razlagal prokletstvo, ki teži od prvega greha sem vso zemljo in vse poljedelstvo. Poslanec Žičkar je priporočal, naj se v državnem zakonu zagotovi, da se ustanovi za vsako narodnost posebna kmetijska stanovska zadruga, ker sicer se bo narodom, ki bodo v manjšini, vedno godila krivica in se je bati, da ne bo miru, temveč le prepir in boj pri teh posvetovanjih. Predloga poslancev Žitnika in Žičkarja sta se zavrgla. Tudi Čehi so glasovali proti temu, da se za vsak narod ustanovi posebna kmetijska stanovska zadruga. Več dni so se vršili dogovori med slovenskimi, češkimi, poljskimi in nemškimi katoliškimi poslanci, naj glasujejo za Žičkarjev predlog. Vse zastoj! To je tolikokrat hvalisana slovenska vzajemnost! Čehi in Poljaki so trdili: »ta stvar spada med deželne zbere.« Nič ni pomagalo, da se jim je ugovarjalo: »Slovenci na Štajerskem in Koroškem so izgubljeni, če bodo iskali svoje pravice pri deželnih zborih v Gradcu in Celovcu.« Slovenci te zausnice ne homo nikdar pozabili, katero so nam pri tem glasovanju dali Čehi in Poljaki. Pristaviti moramo, da vlada ni bila proti Žičkarjevu predlogu in da ga je poročevalce poljedelskega odseka gosp. Fran Povše priporočal s pristranskimi besedami. Za Žičkarjev predlog so glasovale samo tri jugoslovanske stranke, Rusini in dva katoliška Čeha: dr. Hruban in dr. Stojan ter češki kmeti (agrarci); drugih prijateljev Slovenec ne najde v državni zbornici.

Kadar bo ta postava o kmetijskih za-

zaprla za meno. — — — — —

V ječi sedim in premišlujem svojega življenja ponesrečeni tok.

Usoda mogočna, kako kruto ravnaš z meno! Kot otroci smo pihali milne mehurčke v zrak. A kadar so bili najlepši in naše veselje največje, so hipoma razpočili... Enako je v mojem življenju. Kadar začnem sanjati o lepših dneh, takrat buti v me neusmiljena usoda kakor težko kladivo ter me pahne zopet v nesrečo. Kaj sem ti storil, usoda mogočna, da me tako hudo pretepaš?

In v mojem srcu vstaja jeza in vstaja žalost, in borita se za zmago. Kdo bo zmagal? Ah, le jeze ne!

Ustavljaj se jezi, srce moje, ustavljalj! Ubogaj me! Še vselej si se kesalo, kadar nisi ubogalo svojega brata, razuma. Srce moje, ustavljalj se jezi! — — — — —

Zamislil se. Vse je tiho. Le svoje srce slišim utripati.

Ta strašna samota! Nikdar nisem bil samote velik prijatelj. V povestih in romanih se sicer čita, da razburkano srce najde najlažje mir kje v tihni samoti. Verjamem, a pri meni je drugače. Moje srce je ravno radi tega nemirno, ker je sedaj tako popolnoma osamljeno.

drugah potrjena od presvitl. cesarja, jo objavi tudi »Slov. Gospodar.«

Nedeljski počitek v odvetniških in notarskih pisarnah.

Pred nekaterimi leti je interpeliral poslanec Žičkar v državnem zboru pravosodnega ministra, ali namerava vlada vpeljati nedeljski počitek po pisarnah odvetnikov in notarjev. Takratni pravosodni minister Ruber je odgovarjal, da je to težko delo, ker so razmere po raznih krajih tako različne. Med tem časom se je pa nedeljski počitek vpeljal po cesarskih pisarnah in se namerava vpeljati tudi drugod. Nekateri ljudomili odvetniki in notarji so sicer tudi vpeljali pred nekim časom nedeljski počitek, toda, ker so imeli drugi njihovi tovariši ob nedeljah svoje pisarne odprte, je slednjic po vseh teh pisarnah v južnih deželah prenehal nedeljski počitek. Samo v Trstu se je vpeljala navada, da zavživajo zasebni uradniki vsako drugo nedeljo svoj počitek. Ker se ta stvar drugače urediti ne da, kakor če se po postavi zaukaže, je predlagal poslanec Žičkar, naj se nedeljski in praznični počitek po odvetniških in notarskih pisarnah postavno zaukaže.

(Predlog bo »Sloven. Gospodar« objavil prihodnjic.)

Resolucija Spinčič-eva.

Če se v državni zbornici ne more sprejeti v postavo kakšen predlog, predlaga dotični poslanec, naj se pa vsaj želja izrazi, da se ima vlada ozirati na to ali ono potrebo. Tako je poslanec Spinčič predlagal v poljedelskem odseku, naj vlada, ko bo v deželnih zborih predlagala načrt postave o kmetijskih stanovskih zadrugah, skrbi za to, da se vpelja za vsako narodnost posebna kmetijska zadruga. Poljedelski odsek je sprejel to željo (ali resolucijo). Ko pride danes — 17. decembra — ta resolucija na glasovanje, so zbežali vsi češki poslanci iz zbornice, Poljaki in Nemci so glasovali proti; in ta od poljedelskega odseka nasvetovana resolucija se je zavrgla. Tu so zopet pokazali naši severni bratje, Čehi in Poljaki, koliko njim je mar za južne Slovence. Vsi Jugoslovani smo mislili: če res niso mogli Čehi in Poljaki vsled svojih zgodovinskih in deželnih razmer glasovati zato, da se sprejme Žičkarjev predlog, naj se v državni postavi izreče, da mora dobiti vsaka narodnost svojo stanovsko kmetijsko zadrugo, vsaj za to Spinčičevo (sicer čisto prazno) željo bojo glasovali, naj vlada skuša preskrbeti pri deželnih zborih, da dobi vsak narod svojo lastno stanovsko kmetijsko

»Gorje mu, kdor v nesreči biva sam!« pravi slovenski pesnik. In sedaj mi je odločeno, da okusim to gorje, da izpijem kelih tega gorja do dna.

Srce človeško hrepeni v nesreči po tolažbi, ono drhti po duši, ki bi čutila ž njim in ga umevala. A jaz...? Sam sem, nimam človeka, ki bi me tolažil, ki bi lajšal z mehkočutnimi besedami moje gorje.

Vse me je zapustilo, vse se me ogiba, kajti znak obsodbe leži kakor Kajnovi znamenje na mojem imenu.

Danes v tej samoti, v tej tesni celici, občutim še uprav velikost svoje neizmerne nesreče!

Ah, ko bi vedela moja blaga mati, koliko trpim, kako sem nesrečen...

Na lahkih krilih razvnete domišljije po hitim k svoji materi.

Pred njo klečim, odprem ji svoje srce, odkrijem ji svojo tugo. Dolga, dolga je moja spoved...!

In mati je britko zaplakala, a moja duša je plakala ž njo.

Mati, mati, zakaj si me pustila od sebe, zakaj si me poslala v svet, kjer nisem našel sreče. Nikjer ni očesa, ki bi me gledalo tako ljubo, kakor tvoje, nikjer ni srca, ki bi me imelo tako rado kakor tvoje.

Mati, mati, zakaj nisem ostal pri tebi...?

zadrugo. Ne! tudi tega predloga niso podpirali Čehi in Poljaki!

Ko se je 17. decembra v drugem čitanju sprejela postava zastran kmetijskih stanovskih zadrug, je prišlo na vrsto še mnogo drugih zakonov, ki so se vsi skupaj brez ugovora sprejeli. Med drugim se je konečno sprejela sprememba §§ 59 in 60 obrtne postave po neki spremembi, katero je določila gospodska zbornica. Potem postava, vsled katere so koleka proste listine pri najemanju posojil od strani političnih občin; postava, s katero se vredijo plače bogoslovskih profesorjev itd.

Nujni predlog za nekatere občine v Halozah.

Občine Sv. Trojica, Podlehnik, Nova cerkev itd. rigolajo jako pridno svoje vinograde. Nimajo pa novcev, da bi si tamošnji vinogradniki nakupili ceplenk. Letošnja suša je zakrivila, da so pridelali tako malo krme, da se bo živina morala prodati po slepi ceni. Poslanec Žičkar je vložil torej nujni predlog, naj se ondašnjim vinogradnikom pomaga z državnimi prispevki, da si nakupijo potrebnih trsnih sadik.

Ministerski predsednik je zopet govoril.

Razneslo se je po časopisju, da je rekel presvitli cesar nekemu poslancu iz češkega veleposestva, da »če se ne bo moglo vladati z državno zbornico, se bo pač vladalo kako drugače.« Vsled tega so pruski poslanci vprašali ministerskega predsednika, so-li te besede resnične. Dr. Körber je v seji 16. decembra odgovoril, da je »nevместno in protipostavno, cesarjeve besede spravljati v razgovor v zbornici. Sploh pa nima časa, popravljati vsako besedičenje, katero prinašajo časniki.« Ta ostri odgovor ministerskega predsednika je pa silno razburil prusaške poslance, ki so danes — 17. decembra — zahtevali, naj se o Körberjevem govoru začne obravnavati. Zbornica je ta predlog odklonila. Govorilo se je po zbornici, da, če bi se bil predlog sprejel, bi se bila zbornica razpustila.

Slovensko vseučilišče.

Prošnje za slovensko vseučilišče so vložili nadalje: Vitez Berks: Gl. Razne stvari! Robič: Krajni šolski svet v Rušah; Žičkar: 1. Občina Sv. Vid pri Planini; 2. Krajni šolski svet pri Sv. Antonu nad Rajhenburgom; 3. Učitelstvo pri Sv. Antonu nad Rajhenburgom; 4. Kmetijsko bralno društvo v Krčevini pri Ptuj; 5. Gospodarsko in bralno društvo Rogatec; 6. Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju.

Usoda mogočna, še enkrat te vprašam, zakaj me preganjaš tako neusmiljeno, tako trdo?

In glej, zopet se mi približuje ona grda žena. Ustnice so ji tenke, izpite, oči globoko upadle, a napolnjene z divjim svitom, obraz s trdimi potezami in suh, njeni dolgi lasje mršavi... Že steguje svoje koščene roke proti meni... Vzeti mi hoče moje srce! Proč od mene, proč, ti grda žena... Hvala ljubemu Bogu, že je šla. Kako to dobro dene! Ta grda žena, to je bila Jeza. Pregnal sem jo.

In približuje se mi druga ženska postava. Pozdravljen, angel moj! Tebe ljubim! Le pridi semkaj! Veličastna je njena postava, umerjenost v njenih kretnjah, dostojanstven mir je razlit po lepem obrazu, okoli ustnic ji plava turoben izraz, a njeno veliko, temno oko, kako sožalno, kako sočutno me gleda... Pridi bližje, da se utopim v globočine tvojega očesa... Ženi je ime Otožnost. Mirna, udana, tiha žena! Tebe ljubim, ti mi bodi spremljevalka v mojih nesrečnih dneh!

In udal sem se otožnosti in moja duša je plavala v žalosti.

Ah, kako nesrečen sem, kako neizmerno nesrečen!

Gorka solza mi kane na lice — — —

Politični ogled.

Deželni zbor štajerski je sklican za dan 28. t. m. h. kratkemu zasedanju.

Proč z veleposestniškimi predpravici! Poslanci katoliškonarodne stranke na Kranjskem bodo v deželnem zboru predlagali, da se predpravice veleposestnikov (grajšakov) odpravijo. Veleposestniki naj imajo iste pravice kakor drugi posestniki. V deželnem zboru se naj zviša število kmetijskih poslancev. Kmet mora največ plačevati, naj sme torej tudi največ govoriti. To je zdravo načelo, katerega se bodo držali tudi štajerski Slovenci. Pri nas pravzaprav niti vsi veleposestniki ne uživajo enakih pravic, ampak le oni, ki so zapisani v znano čudno deželno desko. Tem bolj je potrebno, da se te predpravice odpravijo.

Kako delajo Poljaki? Poljaki ne morejo pozabiti nemške surovosti, ki so jo ti pokazali v Vrešenu nasproti poljskim otrokom in njih materam. Sklenili so, da svojih sovražnikov ne bodo več podpirali. V Krakovem je imelo dne 16. t. m. tisoč Poljakinj shod, na katerem se je sklenilo, da bodo nemške trgovce in obrtnike bojkotirali (se jih ogibali) in razvili agitacijo proti nemškemu časopisom. Shod je izrekel sočutje obsojenim v Vrešenu. Poljske žene bodo izdale oklic na žene v Evropi in Ameriki ter bodo v oklicu opisale pruska nasilstva nad Poljaki. Ruski kmetje hočejo Poljake v gospodarskem boju proti Nemcem podpirati. In že se poroča, da ruski kmetje nočejo več prodajati masla in sira nemškim trgovcem. Stroje, ki so jih naročali v nemških štacunah, so odpovedali ali pa jih celo vrnili. Tako se branijo Poljaki in ž njimi Rusi krivic, ki jim jih delajo Nemci.

Deželnozbornske volitve. Pri deželnozbornskih volitvah v Istri so Slovani si ohranili vse dosedanje mandate. V Dalmaciji je liberalno pobarvana narodna stranka zgubila 4 mandate, dočim so pravaši pridobili nekaj mandatov. Na Tirolskem je ostala neomajana večina krščansko mislečih poslancev. Tudi tirolska mesta po ogromni večini volijo krščansko misleče poslance, zato se pa dežela razvija in blagostanje narašča.

Liberalci so povsod enaki. V Budimpešti so zagnali liberalni časopisi velik vrišč zoper jezuite. Pisali so, da je neki (!) jezuit-katehet v neki (!) dekliski šoli učil učenke, naj sovražijo protestante. Vse to pa je popolnoma zlagano. Provincijal jezuitski je poslal v liberalne liste popravek, da v celi Budimpešti ni nobenega jezuita, ki bi poučeval v deških ali dekliskih šolah. Čudno, da

V tem se zbudim. Ali je bila to istina, ali so bile le sanje? Poiskal sem solzo na licu. Hvala Bogu, bile so le sanje.

Na licu pa sem našel madež od črnila. Mladi urednikovič je globoko namočil pero v črnilo, da bi vam napisal lepo pisemce v podlistku. A ni vedel, kaj bi pisal. Zato je nagnil svojo glavičico v dlan ter začel premišljevat. V premišljevanju pa je sladko zaspančkal. Črnilo je kanilo med tem iz peresa na papir. Mlademu urednikoviču pa je počasi zlezla zaspana glavca do papirja, lice se je dotaknilo črnila in mlademu urednikoviču se je zasanjalo o solzi...

Bile so le sanje, a težke sanje! — Pozdravlja Vas

Vaš mladi urednikovič.

Smešničar.

Vedel si je pomagati. Nekdo je pričakoval prijatelja doma do devete ure zvečer, a ker ga ni bilo, odšel je ter zapisal s kredno na vrata: «Do devete ure sem te pričakoval, ker te pa ni bilo, odšel sem v gostilno «k opici.» Pridi za menoj! Ako ne bodeš videl tega čitati, potrkej na stranska vrata, in dekla ti bode prinesla svetilnico.»

še te laži ni prinesel «Štajerc», ki je vedno zraven, kadar treba udariti po duhovnikih. Toda v Ptuj se pač vse le počasi izve.

Cehi v Šleziji so si ustanovili češko agrarno (poljedelsko stranko). Tako vidimo, da se v vseh deželah združujejo kmetje v obrambo svojih pravic.

Katoliškega predsednika je dobila te dni Švica. Zvezni svet je namreč izvolil svojim predsednikom za leto 1902 katoliško-konservativnega svetnika Z e m p a, zastopnika kantona Luzern. Podpredsednik je radikalec Deucher.

Vojska v Južni Afriki. Kakor javljajo novejša vesti, se je Krüger zopet odločno izjavil proti temu, da bi Buri vsprejeli samostalnost pod nadzorstvom Angležev, on zahteva marveč popolno neodvisnost. Odposlanci z bojišča so naznanili Krügerju, da ima Botha pod svojim poveljništvom še 24.000 mož, ki so dobro preskrbljeni z vsem potrebnim. Ako je to resnično, potem morajo biti ležnjive vse one angleške vesti, ki poročajo dan za dnevom, koliko Burov so Angleži že ujeli. Kajti, če bi bila vsa ta poročila resnična, Burov sploh ne bi bilo več na bojnem polju. V angleških taborih je umrlo meseca oktobra 3156 burskih žen, starčkov in otrok, v novembru pa 2807, od katerih je bila polovica otrok. Od junija do novembra je umrlo 12.451 ujetnikov, med temi 10.130 otrok. V taborih se nahaja sedaj 167.194 burskih ujetnikov.

Dopisi.

Središče. (Različno.) V kratkem končamo l. 1901. Mislim, da kaže se spominjati, kaj se je v njem pri nas na gospodarskem, kaj na narodnem polju zgodilo. — Trtna uš je naše gorice močno napadla; kjer še lanskega leta ne sluha ne duha ni bilo o njej, je letos velike kose vinogradov upostošila. Posestniki so primorani nove zasađe delati. Mila in suha jesen je bila ugodna za to delo. Zemlje se je veliko premetalo. Trgatev je bila boljša od lanske. Vino je izvrstno, posebno kjer se je po Terezijemem bralo. Cena je primerno slaba, kupecev malo. — Sadjereja napreduje. Zimski čas bo g. učitelj Kosi predaval ob nedeljah popoldne o sadjarstvu. Čuje se, da žal udeležba njegovemu trudu ni primerna. Gospodarji, udeležujmo se potrebne pouka. — V Središču je «gospodarska zadruga» ustanovljena, ki bi se posebno z mlekarstvom in bikorejo imela pečati. Žalibog, da manjka udov. Vzrok je, da je bila v občini Grabe—Obriše že poprej kmetjska zadruga ustanovljena in tako sta v okrožju treh ur dve zadrugi. Ali bi se ne dali združiti? Tudi tukaj velja: «Sloga jači, nesloga tlači.» Trg «Središče» slovi kot naroden. Velika večina tržanov govori zmirom slovenski; le posamezni, ki bi imeli biti drugim vzgled, žalibog! medsebojno in v družbi ljubo nemščino božajo. — Železniška postaja še ima zmirom napis «Polstrau». Ali ne bi kazalo, da občinski zastop trga Središče s sosednimi obč. zastopi prosi in tirja na pristojnem mestu vsaj dvojezični napis «Središče—Polstrau». Žal, uradnika ne znata slovenski. Slišimo, da se je nekdo zaradi tega na glavno žel. ravnateljstvo pritožil. — Dal Bog boljše.

Dravski.

Sv. Martin pod Vurbergom. (Same novice.) To leto niste mnogo slišali od Sv. Martina pod Vurbergom. Bila pa je pri nas nesreča za nesrečo, a noben človek o tem nikar rad ne pripoveduje. Ali jaz pa vam vendar hočem nekatere nesreče imenovati v tem skoro preteklem letu: Bil je en kmet povožen, zapustil je nosečo ženo in štiri otroke. Dvema posestnikoma je ogenj uničil poslopja. Pri zadnji veliki vodi se je utopil mlad, priden gospodar. Zapustil je dva majhna otročiča in žalujočo ženo. Dosedaj še nihče ne ve, kje je pustila voda svojo žrtev. — Najbolj žalostna je bila smrt mlade žene Alojzije Damiš. Dne 28. vinotoka je zdrava

in vesela ustala. Okoli osme ure je prišel čas, da bi postala mati dvema otročičema. Ker je zdravnik prepozno prišel in mlada žena ni mogla pretrpeti velikih muk, je enega živečega rojenčka pustila na tem svetu, z drugim je šla v večnost. Žalostni pogreb je bil en dan pred vsemi svetniki. — Dne 10. grudna so pokopali iz Ciglenc Zorka, gotovo najbolj starega posestnika iz naše župnije. Bil je star čez 94 let. Bog mu daj večni mir. Odkar sem ga poznal, bil je dobra duša.

Gospod urednik, zdaj pa vam hočem nekaj tiho na uho povedati. Veste, gospod urednik, tisti ptujski klopotec klopoče že čisto blizu župnijske cerkve. Kdor bo poslušal z naprej njegovo klopotanje, hitro bom vam ga po imenu naznanil, da bodo kmetje vedli, kdo je njihov prijatelj.

Dragi moji martinški kmetje, naročite si «Slovenskega Gospodarja». Ako eden ne more, pa dva skupaj! Iz njega boste zvedeli, kako in kaj se po svetu godi. Tudi naučili se boste marsikdaj, da nas ne bodo drugi imeli za bedake. Kmet iz Dvorjan.

Od Sv. Jurja ob Ščavnici. Čudite se dragi slovenski rodoljubi, strmite draga mladina slovenska, radujte se dragi in ljubljani pevci in pevke posebno pa Jurjevski, kajti dobili smo Jurjevsko narodno pesem. Kdo izmed naših sosedov se mora ponašati, da imajo tako lepo narodno pesem kakor mi. Kako lepo opeva naš neznan rodoljub in narodni pesnik Jurjevsko oziroma ščavniško dolino; in zopet potem graja in žaljuje nad njo, ker gleda čez prag, posebno v Sovjaku, «ptujski giftna krota». Da bodete vsaj tudi vi, dragi čitatelji «Slovenskega Gospodarja», izprevideli, kako lepa je ta pesem, hočem vam jo tukaj zapeti. Ona se glasi:

Jutránje solnce žarke razprostira,
Na té, dolina ščavniška,
Okó v radosti na-te se ozira,
Ker lepa so ta rodna tvoja tla.
Je star' al' mlad', se veseli,
Vsak bivati v tebi si želi,
Dolina ščavniška,
Prisrčno bod' pozdravljena!

In bistri potok sredi te doline
Za kras je s trtami obdan,
Zelena polje in cvetne planine,
Slovenska pesem tu doni čez
plan.

Je star' al' mlad' se veseli,
Vsak bivati v tebi si želi,
Dolina ščavniška,
Nikoli mi pozabljena!

Za stranski kras so griči tebi
steber,

Ti griči s trto zaljšani,
Za kletjo klet in notri polni čebri,
Te vabi v njé, in zapojmo vsi:
Je star' al' mlad' se veseli,
Pri vinski kaplji bit' želi.
Dolina ščavniška,
Si z griči, trto zaljšana!

Na levem krilu griček je najlepši,
Prav dobra kapljica tu raste še,
Ta hribček je Rožički vrh imenši,
Tu nepokvarjen rad se najde še.
Je star' al' mlad' se veseli,
V trgatev tje si rad želi,
Dolina ščavniška,
Ponosna bod' na hribček ta!

Na desnem krilu Sovjak se dviguje,
Ki je v krasoti prvemu enak —
Tud' tu se vince dobro prideluje,
Al' „Ptujski krota“ gleda k
nam čez prag,
Naj star' al' mlad' se veseli,
Če „Gittne krote“ k nam več ni,
Ti fara jurjevška,
Naj čast ti bo obvarvana,
Od nas pa „krota“ bacnjena!

I v o.

Iz Okoslavec pri Sv. Juriju ob Ščavnici v posnemanje. Dozdaj je bila naša vas brez »giftne krote«. No, v zadnjem času se je prikobacala tudi k nam zgago delat; v slovenščini ptujskih krščenih in nekrščenih židov trosi laži in zapeljuje tudi taka može, ki so še bili pred par leti narodni. Povsod pa se ji ne posreči, da bi se ukradla v hišo. K dopisniku teh vrstic prinese njegov sosed kar tri številke tega ptujkega lista, da bi

ga spreobrnili na boljše »gospodsko« ali Bračkovo stran. Dopisnik je ni čital, ampak kakor jo je sosed dal na mizo, tako je tam obležala.

Med tem pa pride drugega sosedu sin France čitat »Gospodarja«, »Naš Dom« in »Domovino«, ko pa zagleda na mizi »Štajerca«, zagradi ga v sveti jezi in raztrga na majhne kosce ter še dopisnika vrstic pošteno ošteje rekoč: »Dozdaj sem mislil, da je tvoja hiša slovenska hiša; ker sem pa našel tukaj ta lažnjivi in zapeljivi kramarski list, ti več ne zaupam tako. Ako bi bil ti naroden krščanski Slovenec, vrgel bi tega lisjaka takoj v peč, ko ti jo je tisti bračkijanec prinesel.« Če bi vsi delali tako kakor ta mladenič, bili bi v kratkem tega lista rešeni.

O k o s l a v č a n.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Prijatelje našega lista prosimo, da nam ostanejo zvesti naročniki tudi v bodočem letu. A skušajo naj nam pridobiti tudi novih naročnikov med svojimi prijatelji, sosedi in znanci. Posojajte te dni list vsem, ki še niso nanj naročeni. Naročnina znaša za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Kmetje, skrbite z ljubeznijo za svoj kmetijski list!

Mariborskim Slovencem! V soboto, dne 21. t. m. popoldne ob 4. uri bo pri č. šolskih sestrah v telovadnici božičnica za otroke slovenskega otroškega vrtca. Mariborski Slovenci, na dan!

Visok dar. Premilostljivi knez in škof dr. Mihael Napotnik so darovali za glavno okno nove župnijske cerkve v Vojniku 700 K. Za ta velikodušni dar njim izreka cerkveno predstojništvo najiskrenejšo zahvalo.

Gledališka predstava v Mariboru. Zadnje nedeljo je priredila čitalnica predstavo veseloigre »Zmešnjava nad zmešnjavo«. Gospice, ki so igrale, so občinstvu stare, priljubljene znanke na odru in so tudi tokrat rešile nalogo izborna. G. Borovski se je tudi v tej ulogi pokazal mojstra. Iz vsega nastopanja Selikurjevega je dihala eleganca in finesa. Njega želimo večkrat videti na odru. Na Silvestrov večer priredi čitalnica zopet majhno veselico za svoje ude.

Kat. bralno in gospodarsko društvo v Hočah je imelo dne 12. t. m. v gostilni pri g. Šunki izvenredni občni zbor. Predsednikom je bil izvoljen g. Josip Gselman, tajnikom g. učitelj Košar, knjižničarjem gosp. kapelan Vogrinc. Bralna soba bo odslej v kaplaniji v pritličju, kjer se bo po zimi kurilo. Vendar bodo posamezni časopisi tudi po slovenskih gostilnah na razpolago. Društvo bo naročilo z novim letom še več časnikov nego dosedaj ter pomnožilo tudi svojo knjižnico. Imelo je pa dosedaj »Slov. Gospodar«, »Naš Dom«, »Südt. Presse«, »Narodni Gospodar«, »Vrtec«, »Mir«, »Čebelar«, »Slov. Matica«, »Družba sv. Mohoja« itd. Knjižnica se je rabila zelo pridno. Pri razgovoru, kako bi društvo moglo še uspešneje delovati, poprijel je za besedo tudi g. prefekt Korošec iz Maribora. Bralna društva se ne smejo voditi kakor čitalnice v mestih, kjer imajo udje le kratko pot v čitalnico, in čas, da si vsak dan ogledajo časnike. Na deželi morajo časniki kolikor mogoče iz bralne sobe ven v različne vasi med ljudstvo. V bralnih sobah pa se naj udje družijo pri pogostih poučnih govorih in poštenih veselicah. Gosp. kaplan Vogrinc je predlagal, naj se društvo izreče za slovensko vseučilišče. Ta predlog podpira g. prefekt Korošec, a zraven opominja kmete, naj ne pozabijo, da še sami tudi nimajo šol za svojo kmetijsko strokovno izobrazbo. Sprejme se potem enoglasno resolucija za slovensko vseučilišče v Ljubljani in za slovensko kmetijsko šolo na Sp. Štajerskem. Pri zborovanju je bilo navzočih zraven mož-korenjakov tudi več vrlih narod-

nih mladeničev. Društvo priredi v prihodnjem mesecu poučni shod z veselico in tombolo.

Pruski groši. Denarno podporo iz Pruskega za božičnico so dobile naslednje ponemčevalne šole po Spodnjem Štajerskem: Poberž pri Mariboru, Sevnica, nemški otroški vrtec v Brežicah, Muta, Laško, Konjice, Oberhaag pri Arvežu, Marenberg, Št. Ilj v Slov. goricah in Rogačka Slatina. Slovenski stariši, s pruskimi groši hočejo ponemčiti vaše otroke! Nesrečni stariši, ali vas bodo veselili darovi, nakupljeni z groši luterskih Prusakov? Daleč, daleč ste zašli!

Vojaške vesti. Naš rojak iz Vojnika, višji štabni zdravnik v Petrovaradinu g. dr. Fran Vrečer je stopil v pokoj ter se naselil v Gradcu.

Nesreča na železnici. Brzovlak je dne 14. t. mes. pri predoru v Št. Ilju na Štajerskem povozil ondotnega čuvaja in ga zelo nevarno ranil.

Shod krščanskih slovenskih učiteljev se bo vršil 29. (zvečer sestanek) in 30. decembra v »Katol. domu« v Ljubljani. Gospica Tončka Štupca bo poročala: »Kakšno bodi delovanje udov »Slomšekove Zveze«?« Krščansko misleči slovenski učitelji, udeležite se velevažnega shoda!

Otrok je zgorel v Gruškem vrhu v Halozah. Oče in mati Pajnkhiher sta odšla na delo ter pustila 1 in pol letnega otroka samega. Ta se je igral s šibicami, ki so se užgale, ogenj je segel po otroku, ki je za ranami umrl.

† **Nadučitelj g. Anton Kvas.** Dne 12. t. m., t. j. v sredo zjutraj je umrl pri Kapeli blizu Radgone po dolgi in mučni bolezni g. Anton Kvas, star 49 let. N. p. v m.!

† **Vpok. župnik Blaž Trunk.** Zadnje soboto smo spremili k večnemu počitku blagega g. Trunka, ki so kot bivši spodnjekungoški in slivniški župnik živeli od leta 1888 pri nas v pokouju. Pogreba se je udeležilo 10 duhovnikov, med njimi preč. gosp. kanonik Hajšek, in veliko ljudstva. Pogreb so vodili preč. g. stolni župnik Bohinc, ki so imeli rajnemu v slovo ganljiv govor v cerkvi. Rajnega g. Trunka ohranimo župljani Sv. Barbare v najboljšem spominu in jim ostanemo vedno hvaležni za čedni novi oltar sv. Blaža, ki so ga oskrbeli na svoje stroške naši prijazni župnijski cerkvi. Naj v miru počivajo!

Iz šole. Nadučiteljem v Gotovljah je imenovan g. Anton Šumljak iz Žaleca, učiteljem oz. šolskim voditeljem na ljudski šoli v Pernicah je imenovan def. učitelj g. Franc Kotnik iz Št. Jakoba v Slov. gor., na ljudski šoli v Topolšici def. učitelj g. Karol Korošec, na ljudski šoli v Št. Pavlu v Savinjski dolini def. učitelj g. Feliks Pečar, na ljudski šoli v Grižah def. učitelj g. Ludovik Černej, učiteljicam so imenovane na šoli v Vuzenici prov. učiteljica gdč. Ivana Vidmer, na šoli Št. Janž na Peči prov. učiteljica gdč. Frančiška Konečnik, na šoli v Škalah privatna učiteljica gdč. Nežika Kosar iz Ljubljane, na šoli v Hajdini provizorična učiteljica gdč. Irena Kahl od Velike Nedelje, na šoli v Gotovljah def. učiteljica gdč. Ivana Novak iz Galicije, na ljudski šoli v Doberni def. učiteljica gdč. Ana Seitz iz Kamnice, na šoli v Jurjemklostru prov. učiteljica Helena Leinfellner. — Upokojeni so stalno: meščanski učitelj gosp. Karol Vučnik v Gradcu, nadučitelj g. Franc Ranner v Poličanah in začasno je upokojena učiteljica gospa Marija Pirc, rojena Kranjc v Dobovi.

Od Sv. Barbare pod Mariborom. Tukajšno bralno društvo se je začelo dramiti iz spanja, česar so se mnogi razveselili. Primerno opravljeno prav čedno čitalnico ima v kaplaniji, kjer so različni časniki udom na razpolago. Knjižnica je sedaj urejena in precej pomnožena. Knjige se udom izposojujejo ob nedeljah in praznikih po večernicah. Za našo ljubo mladino bo društvo začelo prirejati podučne shode. V kratkem se ustanovi tudi mladeniška zveza bralnega društva. Želeti je,

da začnejo pridno pristopati društvu novi udje. Društvo si bo prizadevalo na vse načine vzbuditi in povzdigniti v naši prijazni župniji narodno življenje, da ne bo Sv. Barbara med prvimi samo glede visoke in krasne lege, temveč tudi glede narodne zavesti in probujenosti svojih prebivalcev. V to pomozi Bog!

Najnovejše domače razglednice pokojnega Jak. Alešovca »Brenclja« izišle so iz založbe g. B. Sevarjeve v Ljubljani. Slika, ki predstavlja rojstno hišo na Skaručini in pokojnika iz leta 1870 in 1901, narisal je duhovito, krasno in umetniško naš marljivi rojak akad. slikar I. Vavpotič, po I. Kotarjevih fotografijah. — Čisti dohodek namenjen je dr. sv. Cirila in Metoda. — Rojaki, sezite po teh krasnih oglednicah.

Okrajni šolski sveti na Kranjskem ne smejo več naročati za šole niti v katoliškem duhu pisanega »Slov. Učitelja«, niti liberalno-jungovskega »Uč. Tovariša«, ker sta politična lista. Pač pa še si smejo naročati »Popotnika«, čeprav tudi ta list včasih rad pokaže svoje liberalne roge.

Iz Celja. Čudno »zimsko vreme« imamo. Dežuje že celo vrsto dni. Bati se je, da nastane povodenj. Danes zjutraj se je impozantno bliskalo in grmelo. Ljudje prorokujejo posebno nesrečo in še eno povodenj. — Ustrelil se je te dni neki domobranski vojak korporal, ko je bil na straži.

Loka pri Zid. mostu. Velikokrat se čuje: zakaj v Loka nimate železniške postaje? Res bi bila potrebna, pa ravnateljstvo južne železnice dela jako velike težave in tirja prevelike denarne žrtve. No, železniške postaje nimamo, a od danes smo vendar napredovali. Imamo namreč od 15. t. mes. vozno pošto, ki dvakrat na dan (ob 6. zjutraj in ob 3. popoldan) pelja v Zidan most in ob 7. zjutraj in ob 5. popoldan zopet nazaj. Vozno pošto oskrbuje daleč okoli poznani in podjetni ter za vse dobro vneti trgovci in gostilničar g. Ivan Jakša, ki si je v ta namen preskrbel jako elegantni normalni poštni voz, v katerem najde prostora 5 oseb, in ki nosi poleg nemškega tudi slovenski napis »c. kr. pošta Loka pri Zidanem mostu«. S tem si je Loka zopet nekaj pridobila in mi samo želimo podjetniku mnogo uspeha in priporočamo tudi ob enem obisk njegove gostilne, kjer tudi — poleg Blanove gostilne — najdejo somišljeniki »Slov. Gospod.« in »Naš Dom« na razpolago.

V Braslovčah se je zadnje nedeljo pokazalo, da še nismo popolnoma zaspali, dasi bi lahko kdo prišel do tega mnenja, ker od todi skoraj nikoli ne pride kak glas v javnost. Tukajšnje »Bralno društvo« je imelo svoj občni zbor, katerega se je udeležilo precejšnje število njegovih udov. Tudi nekaj novih udov je pristopilo. Povdarjalo se je na tem zborovanju, da se mora društvo še bolj ukoreniniti in razširiti, da bode blagoslovno vplivalo na prebivalstvo. Posebno bi moralo postati zanimanje za »Bralno društvo« bolj veliko med mladino, med mladenči, ki si naj vzamejo vzgled na vrlih slovenskih mladeničih drugih krajev, ki svojo vrlost zajemajo v ne mali meri iz dobrih časnikov in knjig, katere marljivo prebirajo, kakor nam kažejo poročila časnikov iz raznih krajev slovenske domovine. Na noge torej braslovski mladeniči, da ne bodemo zaostajali za drugimi!

V Bosno in Hercegovino! Leta 1903 bo 25 let, odkar so avstrijski vojaki zasedli Bosno ponosno in Hercegovino. Nekdanji vojaki, ki so takrat s puško in mečem hodili po Bosni in Hercegovini ter ju zasedli, nameravajo to 25letnico slaviti s tem, da obiščejo l. 1903. bojišča v Bosni in Hercegovini. Pot jih bo peljala skozi Doboj, Maglaj, Sarajevo, kjer bi slavili dne 18. avgusta cesarjev rojstni dan. Iz Sarajeva bi šli čez Mostar, Metković, z vojno ladijo čez Pulj v Trst, v Postojno, Ljubljano, in odtod lahko vsaki zleti kakor lastavica na svoj dom. Denarja bi bilo baje treba okoli 200 K.

Za slovensko vseučilišče so vložili prošnje po poslancu vitez Berksu: občinski zastop Maria Gradec, obč. zast. Trbovlje, krajni šolski sveti: Petrovče, Nova Štifta, Griže, Učiteljsko društvo Sloven. Bistrica, učiteljstvo ljudske šole na Gornji Polskavi, po g. Robiču: Krajni šolski svet v Črešnjevcu, učiteljstvo ljudske šole v Rušah.

„Voditelja“, bogoslovnega znanstvenega lista 1. št. za l. 1902 izide te dni. Ker se pa o božiču poštni promet preveč pomnoži in se pri tem izgubijo mnogi izvodi, zatorej se bo č. gg. naročnikom razposlala 1. št. šele po praznikih. Mnogi gg. naročniki so še na dolgu naročnino (5 K) za l. 1901. Prosimo nujno, da jo čim prej pošljejo, ker se morajo v tiskarni poravnati tiskovni stroški. — Tudi v novem letniku obsega 1. št. 8 pol z raznovrstno vsebino. Cena je še nadalje 5 K.

V Brdeah, župnija Črešnice, je zgorel Caunarjev mlin. — V Črešnicah je še mnogo dobrega vina. Kupci se vabijo.

Potres se je čutil dne 17. decembra v Zagrebu, v Celju, Rajhenburgu in Kozjem. V Zagrebu je bil najmočnejši.

Iz Zdol pri Vidmu. V torek 17. t. m. popoldne ob 3. uri in 5 minut smo občutili dvakratno precej močno zazibanje vsled potresa. V sredo zjutraj 18. t. m. nas je iznenadilo bliskanje in gromenje, res čudne prikazni v tako poznem času! Šibe potresa — treska in hudega vremena reši nas, o Gospod! — Čuden slučaj primeril se je v prav kratkem času v Pohanci v Sromeljski župniji. Pred kratkim je umrl ondi Zdoljski rojak Franc Cerjak, p. d. Gašparon. Kmalo mu je sledila sinaha, ki je umrla na porodu. V torek zvečer pa je njima sledil sin oziroma mož, zapustivši lepo gospodarstvo, prazno trem malim otročičem. Bog potolaži vrle sorodnike pokojnikov!

Popravek. V štev. 49. od 5. t. m. se je vrnila pomota. Za dijaško kuhinjo je daroval Jernej Pavlič, kmet na Ruti, ne župnik Pavlič, 10 K.

Iz drugih krajev.

Lastavica pismonoša. Na Francoskem so poizkusili porabiti lastavice za pismonoše, kakor so se že z dobrim vspehom obnesli golobje. V Anversu je nekdo ujel lastavico in ji je naredil pod perutjo s črnilom znamenje, da jo zopet spozna. Prijatelj jo je vzel s seboj z golobi vred v Compiègne. Hkrati je izpustil lastavico in golobe. Golobje so se dvignili v višino, nekaj časa krožili semtertje in potem zleteli proti Anversu. Lastavica jo je pa kar naravnost kakor pušica ubrala proti domu. Lastavica je 235 km preletela v eni uri sedem minut. Prišla je v Anvers nazaj ob 8. uri 32 minut, golobje pa šele med 11. in 12. uro.

Mož z dvema srcema. Amerikanski časopisi poročajo: Francis A. Gill, stanujoč v Philadelphiji, ima dve srci, ki obe normalno delujeta. Te dni je padel z voza in se ob tej priliki nekoliko poškodoval. Ko ga je na to preiskoval zdravnik, je našel čudno abnormalnost. Eno srce je precej manjše od drugega, obe pa sta zvezani z majhno žilo. Doslej je bil Gill vedno zdrav in čil in nihče ni niti slutil, da bijeta v njegovih prsih kar dve srci skupaj.

Mož v ženski opravi. V Pilznu na kolodvoru je vzbujala nedavno občeno pozornost ženska, ki je bila povsem moškega vedenja. In res je redarstvo dognalo, da je dotična ženska pravzaprav moški, ki je bil vpisan v krstni knjigi kakor Marija Carfiol, a je bil že od mladosti ženski odgojen. Mladenič je nosil svoje lasi v dveh dolgih kitah. Ko je minilo zaslišavanje, so vtaknili «Marijo Carfiol» v moške obleke; prej pa so mu odrezali kiti. 19letni Carfiol je služil v zadnjem času za služkinjo pri nekem posestniku. Reče nosi še-le sedaj, ko ima že 19 let, svoje — prve hlače.

Velik požar v Ameriki. V Ameriki je pogorela skoro polovica mesta Thomas.

Tudi nekaterim Slovencem je pogorelo mnogo poslopij. Pogorelo je And. Suderju, Janezu Mrharju in Tomažu Lahajnarju.

700 konj v morski nevihti. Nedavno je vkrcal v Melburnu v Avstraliji angleški parnik «City of Lincoln» 700 konj za južno Afriko. Sredi morja pa nastane strašna nevihta, vsled katere se je zlomil vijak pri parniku. Silni valovi so premetavali ladijo kakor orehovo lupino. Mej konji je zavlada silna razdivjanost, konji so se med seboj mesarili, teptali s kopiti ter je ostalo mrtvih nad polovico, drugi pa so tako ranjeni, da težko kateri ostane. Kri je iz prostora, kjer so se konji nahajali, kar v potokih lila. Ladija se je morala vrniti.

Koliko tehta muha. Neki nemški «učenjak» ni imel nujnejšega dela kakor tehtati muhe in je spoznal: Navadna muha tehta 35 mg., 28 muh 1 g., 28.000 pa en kilogram. V Berlinu so stehali celo mušjo nožico, ki je tehtala 09 mg.; perotnica mušja pa je tehtala 25 mg.

Angleški kralj Edvard moli. Ko se je vojvoda Carnvallski vrnil iz Južne Afrike je bil v Portsmouthu slavnostni obed, pri katerem je kralj Edvard izrekel to-le napitnico: «Žalibog vojska še traja; mi pa goreče molimo da zavlada zopet mir in blagostanje!» Čudna molitev — s čašo v roki, kralj, kakor najvišji vojskovodja dobro ve, kako natanko spolnuje Kitchener njegovo povelje; obeša užete Bure, jih strelja, preganja iz dežele, daje jih v ječe, zažiga farme, odvaja otroke, žene in starčke v taborišče, da tukaj lakote umirajo. On pa, povzročitelj vojske, molči in — «moli» in popiva pri obedu rujno vince. Zadostovala bi edino njegova beseda, in bil bi konec vojske in zavlada bi mir v deželi in bi ne bilo treba te njegove čudne — molitve.

Društvene zadeve.

V Lembaški šoli bode v torek dne 24. t. m. božičnica za katero so darovali: družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 100 K, g. drž. poslanec Robič 10 K, g. dr. J. Glančnik 10 K, g. dr. Ferk 10 K, gosdčena St. 10 K, dr. Rosina 2 K. Gospa Korošec mnogo reči za božično drevesce. Vsem dobrotnikom se izreka najpristrénejša zahvala.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je daroval č. gosp. duh. svetovalec M. Jurkovič 15 K; za slov. šolo v Mariboru g. kaplan A. Musi nabral pri Ledeničarju 12 K; za šolo na Muti je daroval g. kaplan M. Zorko 8 K. Slava vsem!

Odbor kat. polit. društva „Sava“ zboruje na Štefanovo ob 3. uri popoldne v Unschuldovi gostilni v Rajhenburgu.

V Rušah priredi 26. grudnia t. j. na praznik sv. Štefana «Podravska podružnica slov. plan. društva» v zvezi z «Žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda» veselico z jako zabavnim vspehom, h kateri se uljudno vabijo vsi udi in prijatelji omenjenih društev. Veselica se vrši v gostilni g. Josipa Mule-ja, začetek ob 6. uri zvečer. Odbor.

Bralno društvo v Ribnici priredi na Štefanovo 26. t. m. v gostilni g. Fuchshoferja v Ribnici svoj občni zbor in veselico s sledečim vspehom: 1. Pozdrav predsednika; 2. Poučni govor; 3. Igra «Eno uro doktor»; (Burka v enem dejanji. Osobe: 1. Doktor Žerjav, 2. Svetovalca Borna gospa, 3. Ema, njena hči, 4. Škrjanc, sluga, 5. Ančika, gospodinja, 6. Sedlač, 7. Plesnik, 8. Vetrnik, 9. Lekarničarski učeneč.) 4. Prosta zabava. — Mej presledki udarjajo tamburaši (združen zbor iz Vuhreda, Ribnice in Lehna.) Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za osebo 25 kr. (50 vin.) H gotovej udeležbi vas najljubneje vabi odbor.

Katol. polit. društvo v Konjicah bode imelo v nedeljo, dne 29. dec. t. l. izvanredno zborovanje v društvenih prostorih. Vspored zelo zanimiv. Vsi udje in vpeljani gostje so vabljeni.

Političen shod v Ribnici na Pohorju se priredi dne 26. dec. t. l. ob 3. uri popold.

v domači ondotni gostilni g. Fuchshoferja, koder bode poročal drž. posl. g. F. Robič o položaju v parlamentu. Rojaki, vdeležite se mnogoštevilno tega shoda!

Slovanska čitalnica v Mariboru priredi dne 22. grudnia t. l. ob 8. uri zvečer v svojih prostorih Narodnega doma občni zbor s tem-le vspehom: 1. pozdrav članov, 2. poročilo tajnikovo, 3. poročilo blagajnikovo, 4. volitev dveh pregledovalcev računov, 5. a) volitev predsednika, tajnika in blagajnika, b) 6 odbornikov, 6. slučajnosti. — Vse člane vabi na občni zbor najljubneje odbor.

Ciril-Metodov koledar za leto 1902 je kot stenski skladni koledar letos v prvo obelodanil kamniški tiskar Anton Slatnar. — Že poprej smo se uverili o tem, kako je tej novi tiskarni prav zelo mar lepe oblike in pravilnosti v tisku. In v tej sodbi nas potrjuje pričujoči koledar. Na čelu nosi Slatnarjev nastenjač krasni podobi sv. Cirila in Metoda. Posneti ste po Jurij Šubičevem umotvoru, ki ga vidiš v stranskem altarju crklyanske cerkve na Gorenjskem. — Na to je tiskan koledar s svetniškimi imeni v taki čisti slovenščini, kakor je dosedaj nismo brali niti v enem koledarju v naši besedi. S tem je povedano v koledarjevo pohvalo dovolj. Ta čista slovenščina ustreza uprav namenom družbe sv. Cirila in Metoda, koje slednja izjava hoče tudi po pravilnosti svojih spisov poučevati svoj narod. Pod tem koledarjevim besedilom je skladovnik za vsak dan. Skladovniku na desni in levi pa je natisnjena družbina kronika, kakor je do sedaj ni bilo še brati nikjer. V tej kroniki je natančno zaznamovano leto in dan šestnajsterim družbinim velikim skupščinam, ter imena in letnice po družbi do sedaj ustanovljenih zavodov. — Ker je vsaki deseti koledarjev izvod družbin dobiček, sezite Slovenci po njem! Ta koledar ni, kakor so časih podobnosti, čednim sobam le za navlako — ta Ciril in Metodov koledar je lep in najlepší sobani v pravi kinč. Naročite si ga in prepričate se resničnosti pričujoče priporočitve. Velja pa K 1.40 in na 12 naročenih koledarjev je eden brezplačen.

Katol. izobraževalno društvo v Št. Pavlu pri Preboldu bo predstavljalo 29. dec. lepo igro »sv. Neža«. Pred igro bo podučen govor. Prostor igre bo peti razred ljudske šole in čisti dohodek se obrne v korist društva in tukajšne šolske mladine.

Iz Ptuj. Opozarjamo že sedaj osobito zunanje gg. ude Ptujске čitalnice na Silvestrov večer, katerega naj se udeležé v prav obilnem številu. Na dnevnem redu stoji: 1. Šaloigra, 2. tamburanje in petje, 3. tombola. Iz pomnoženih tamburaških vaj smemo sklepati, da nas bode neutrudljivi vodja, g. Kopic, zopet presenečil z lepimi komadi.

Bralno društvo pri Sv. Marjeti niže Ptuj priredi v nedeljo pred novim letom ob treh popoldne predavanje, petje in velik srečolov z raznovrstnimi dobitki. Ker se posebna vabila ne bodo razpošiljala, vabi odbor vse društvu prijazne osebe od blizu in daleč. Vsakdo, ki ima pri sličnih igrah srečo ali smolo, dobi veselo novoletno darilo.

Gasilno društvo v Cezanjevcih pri Ljutomeru priredi na Štefanovo tombolo v gostilni g. J. Vaupotiča v Ljutomeru. Začetek ob 6. uri zvečer. K prav obilni udeležbi vabi vljudno odbor.

Bralno društvo v Št. Juriju ob Taboru ima redno zborovanje na Št. Janževo ob 8. uri zjutraj v bralni sobi.

Cerkvene zadeve.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Frankolovo 50 K, Škale 15 K, Sv. Bolfank v Slov. gor. 21 K 24 v., Braslovče 61 K 42 v., Središče 22 K 88 v., cerkev sv. Alojzija v Mariboru 12 K 09 v., Artiče 20 K, Slovenjigradec 6 K, Sv. Miklavž pri Slov. gradcu 5 K 30 v., Sv. Križ tik Slatine 51 K 20 v., Sv. Peter pri Radgoni

46 K, Slivnica pri Mariboru 73 K, Sv. Ilj pri Gradiču 26 K 41 v.

Pri Sv. Barbari pod Mariborom se je ustanovila na praznik brez. Spočetja M. D. dekliska Marijina družba. Vse pridne in poštene deklice so bile silno vesele nove družbe, ki že šteje lepo število družbenic. Bog daj krepko rast prelepi družbi, ki bo odslej družila naša dekleta in jih vnela za pošteno, čisto življenje po vzgladu Marijinem!

V Jarenini smo imeli tridnevno na čast brezmadežni Devici Mariji. Naš vlč. g. dekan povabili so vse zveste Marijine sinove in hčere k presv. obhajilu. In res, obe Marijini družbi sta tekmovali med seboj, katera bi lepše Marijo počastila. Vse tri dni, od četrta do nedelje je bila cerkev zjutraj in navečer natlačena ljubljnih Marijinih častilcev. Preč. g. misijonarja od Sv. Jožefa pri Mariboru pa sta nam kazala v svojih prelepih pridigah, katere poti se moramo držati, da bomo prišli tje, kjer je Marija. V nedeljo so sv. obhajilo prejeli vsi zvesti Marijini otroci, mladeniči in dekleta. To vam je bil res dan, katerega nam je Gospod priredil. Le z Marijo, mladeniči in dekleta!

Mladenič Marijin!

Gospodarske stvari.

(Piše Ivan Vuk.)

O poleženem žitu. Da poleže žito, ni odvisno od kake bolezni, marveč od preobilnega deževanja, posebno če pada dež z viharjem. Pa tudi zaradi gnoja in zaradi slabe lastnosti zemlje poleže žito; če se je gnojilo pšenico s svežim in premočnim gnojem, kaj rade poleže. Svetujem za to, da se ne gnoji s svežim gnojem in tudi ne preveč; najbolj pa je, če sledi žito za setvijo ali rastlino, kateri se je že dobro gnojilo. Gosta setev kaj rada poleže, zato treba primerno redko sejati, posebno na močnih njivah, na katerih se žito že tako čvrsto obnese. Tudi v prevlažni zemlji žito rado poleže; manj škodljivo je, če poleže žito pred cvetenjem, posebno če ni bilka zlomljena, kajti še se more popraviti; pozneje poleženo žito pa ostane revno ali še celo na njivi segnije.

Izkopavanje divjakov. Izkopavanje divjakov naj se začne kolikor mogoče pozno v jeseni, ker divjaki na spomlad začnejo zgodaj gnati. Ako imajo divjaki v jeseni dovolj korenin in imajo debelost svinčnika, posadimo je lahko na pomlad v drevesnico, kjer se pocepijo. Slabejše pa posadimo zopet na prešnje mesto, kjer se do drugega leta okrepejajo. V jeseni izkopani divjaki se pokopljejo na nepremrzlem kraju v zemljo, pa ni potrebno vezati, temveč v vrsti jeden za drugim. Korenine moramo dobro zakopati.

Gnojenje sadnega drevja. Dobro pognojeno sadno drevo nima samo moči razvijati sadja, temveč tudi, da se pozneje leto drevo dobro obraste. Dobro in enakomerno pognojena drevesa se tudi z večjo lahkoto zoperstavljajo raznim škodljivcem, kakor ne pognojena. Gnojenje pa se lahko vrši: 1. S hlevskim gnojem, ki ne sme biti svež. Za

jedno razvito drevo treba 100—150 kg. 2. S kompostom ali mešancem, katerega treba 150—200 kg za razvito drevo. 3. Z gnojnico, katerega treba za razvito drevo 15—20 velikih škropilnikov (škropilna posoda — Kanna). K tej je dobro pridjati še lesenega pepela. Ako pa majnkajo ta gnojila, si lahko pomagamo z umetnim gnojem in sicer treba na razvito drevo: 1½—2 kg žveplenokislega kalija, 1—1½ kg superfosfata, 1—1½ kg žveplenokislega amonijata. Čas gnojenja je za hlevski gnoj in mešanec v jeseni, med tem ko se z gnojnico lahko gnoji v jeseni in spomladi. Gnojenje s hlevskim gnojem kakor tudi z mešancem se vrši tako-le: Izkoplji okoli drevesa rov, ki je 1 m širok in 20—30 cm globok. Rova ne smeš delati okoli debla, temveč tako daleč proč od njega, kakor daleč segajo veje. V ta rov raztrosi gnoj in ko je poln, pa deni popred iz rova izmetano zemljo na gnoj tako, da ga zakriješ. Z gnojnico pa se gnoji, ako iskopaš jamice okoli drevesa, kakih 30 cm globoke in široke, katere so 1 m narazen. V te jamice je dobro djati najprej pest pepela in tedaj se vlije gnojnica. Gnojnica ne sme biti presveža, ker lahko, posebno mladim drevesom, škoduje. Gnojenje dreves bi se moralo vršiti vsaka štiri leta, ali pa tedaj, ako je bilo leto zelo rodovitno, da se zopet opomore.

Vlačljivost vina. Še ni dolgo, kar so mi postregli gostoljubni Slovenci v jedni vasi z vinom, ki je bilo podobno olju, to se pravi, da se je vleklo kakor olje. Ako tako vino ostane delj časa v posodi, ne da bi pretočili ali ga zdravili, postaja vedno bolj gosto, tako da ga nazadnje ni moči več pretočiti; po okusu se ne spremeni. To se navadno zgodi takemu vinu, ki je pripravljeno iz grozdja, katero ima malo tanina (čreslovine) in kisline, kakor n. pr. iz zeleničiča (Sylvaner) žlahtnine (Gutedel). To prikazen opazujemo kmalo po vrenju ali pa v teku jednega leta. Ta bolezen se navadno prikaže le pri belih vinih, ki leži dolgo na drožah. Tudi vino iz gnilega grozdja je podvrženo tej bolezni. Taka vina se imajo dokaj nepovprelega sladkorja, ker je bilo dotičnega mošta vrenje nepopolno. Krive so tudi vlačljive glivice (Schleimhefe), katere spremenijo sladkor v vlačljivo podobo. Da se obvarujemo te bolezni, moramo takšno grozdje zmastiti ter nekaj časa pustiti, da se tanin in kislina izvlečeta iz jagodnih kožic. Ako hočemo vlečno vino popraviti, treba je da storimo to tako, ko se je pričela bolezen. Prvo, kar nam je v tej reči storiti, je to, da vino pretočimo skoz cedilo ali lij navadne vrtno škropilnice. Skoz tako pripravo teče vino v mnogih drobnih curkih ter se pomeša z zrakom. Sod se mora seveda žvepljati. Ker nedostaje vlečnim vinom čreslovine (tanina), kakor sem že omenil, treba mu je iste dodati. Na 1 hl se vzame 10—15 gramov. Tanin se v vodi raztopi ter se vlije v bolno vino in se nekaj ur meša. Najbolj priporočljivo pa je, da se tako vino, ko se je pretočilo, zmeša z kakim kiselim in vino se gotovo popravi. Dobro sredstvo je tudi vinski kamen, katerega se dene na 1 hl 100 g. Upam, da sem s tem ustregel marsikateremu vinorejcu.

Mah na travnikih moraš odpraviti. To je eden najhujših sovražnikov na travnikih. Če se hitro ne odpravi, izsesa tla in zaduši vse boljše trave in najboljši travnik vniči. Živina pa se ga tudi ne dotakne. S posebno brano za travnike ali pa tudi z navadno, če si one ne moreš kupiti, prav močno povleči in razdrapaj one dele, kjer se je prijel mah. To se zgodi zdaj v pozni jeseni ali pa zgodaj v spomladi. Tudi to pomaga, če pred zimo potrosiš mahovino s peskom do šest centimetrov na debelo. Poleg tega pa moraš tak travnik, kakor hitro mogoče z močnim kompostom dobro pognojiti.

Po „Gorici“.

Za prevažanje živine in mesa na avstrijskih državnih železnicah je izdala železniška uprava poseben «Cours-Buch», veljaven za zimsko dobo 1901/1902. V tej knjigi, ki bo odslej redno izhajala v maju in oktobru ter se dobivala pri tvrdki O. Maass' Söhne, Dunaj I, Wallfischgasse 10, za ceno 1-20 K, sta dva oddečka. V prvem se nahajajo vse določbe za transport živine in mesa, v drugem pa vozni red onih vlakov, ki so najpripravniji za prevažanje živine.

Sv. Barbara v Halozah. Dne 4. grudnia t. l. imeli smo tukaj slovesnost, kakoršne še v Halozah gotovo ni bilo. Razdelilo se je namreč svečano — govoril je k slovesnosti domači č. g. župnik Fr. Murkovič — v tukajšnji šoli 98 ubogim šolarjem 192 komadov gorkih oblačil za 345 K 41 h.

Po zadnji tomboli 1. oktobra t. l. so nadalje darovali: gospodje: Skuhala 1 K, Lončarec 2 K, Jož. Fürst 2 K, č. kaplan o. A. Brdnik 1 K, notar Oshgan 1 K, Petersič 1 K, Selinschegg 4 K, Prantner 2 K, Eliz. Wratscho 2 K, Kasimir v dobitkih, W. Blanke 2 dob., Kollenz 6 dob., Leposcha 2 K, č. o. L. Vaupotič 2 K, č. vikarij Fr. Moravec 2 K, č. kapl. Fr. Horvat 2 K, č. benef. Podvinski 2 K, č. prošt Jož. Fleck 3 K, Fr. Vogl 4 dob., Wegscheider 2 dob., Jurza v dobitkih, Schwab 2 K, Hutter 2 K, nadučit. Ogorelec 2 K, č. dekan Jož. Kralj 3 K, učit. Pristernik 2 K, Mihelič v Dobrovi 2 K, Klinc v Dobr. 1 K, Majder v Dobr. 1 K, gspdc. Erhartič v Dobr. 1 K, č. kapl. Vogrin 2 K, č. žup. Fr. Murkovič 3 K, Tom. Mikl 1 K, č. kapl. Zorko 2 K, č. žup. Šuta 4 K, K. Fürst 2 K, župan Ornik 4 K, Wibmer 2 K, č. žup. Andrej Podhostnik v Dramljah 20 K, Jož. Kolednik 1 K, Jož. Stumberger Drušk. 2 K, Arbajtar Iv. 40 h, občina Gradišče 4 K in krajni šol. svet pri Sv. Barbari 5 K.

V imenu obdarovanih otrok se izreka tem potom vsem darovalcem, kakor tudi odboru bralnega društva «Naprej», kateri je dobrodelno podjetje vodil, najpristrčnejša zahvala.

Šolsko vodstvo pri Sv. Barbari v Hal., 12. decembra 1901.

Anton Ogorelec l. r.

Loterijske številke.

Trst	14. dec. 1901.	68, 42, 36, 14, 21
Linc	» » »	90, 27, 50, 46, 55

Naznanilo.

Pisarna registr. zadruga „Hranilno in posojilno društvo v Ptujih“ bode zaradi sklepanja računov zaprta od 25. decembra t. l. naprej do sv. Treh kraljev 1902. — Te dneve se med uradnimi urami sprejemajo in izplačujejo edino le hranilne vloge in obresti od teh.

608 2—1

Ravnateljstvo.

Izjava.

Podpisana: I. Matek, posestnik v Sp. Rečici in Franc Kaker istotam, izjava, da je neresnično, kar sta trdila, da sta gosp. učitelja I. Tersak in Ignacij Stamecki pri Sv. Francišku v šoli krivoverske nauke učila. Ker sta se podpisana pri sodnijski-preiskavi o popolni neresničnosti svojih trditvev prepričala, priznavata, da sta omenjena učitelja popolnoma nedolžna najinih trditvev.

V Rečici, dne 16. januarja 1901.

I. Matek, Fr. Kaker.

Razglas.

Št. 2084

Občinski tajnik,

slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi zmožen z letno plačo 720 K in prostim stanovanjem se sprejme pri podpisnem županstvu. Prošnje zmožnosti oprte s spričevali naj se predložijo najdalje do 22. decembra t. l. Službo je nastopiti do 15. februarja t. l.

Županstvo Teharje,

606 1—1

dne 16. decembra 1901.

Karol Gorišek, župan.

M. E. Šepec,

trgovec v Ormoži,

priporočam svojo veliko zalogo

manufakturnega in špecerijskega blaga

kakor železa vsake vrste. — Posebno še opozarjam slavno občinstvo na mnogovrstno izbero sukna, različne barhente, tkanine in platna, odeje, koce, volnene, suknene in svilne robce itd. P. n. občinstvo vabim, da si pri nakupu za jesen in zimo ogleda mojo trgovino ter se prepriča o posebno ugodnih cenah.

Z velespoštovanjem

543 —8

M. E. Šepec.

Slovenska liturgična knjiga!

Novo!

Novo!

Obrednik za organiste.

Obsega vse obrede, ki se obhajajo med letom po župnijskih cerkvah na deželi n. pr. na Svečnico, Pepelnico, Cvetno nedeljo, Veliki teden, Markovo i. t. d., blagoslavljanje vode na praznik sv. Štefana, vina na god sv. Janeza, hiš na god sv. Treh kraljev, nove šole, novih orgel i. t. d., sprejem novega župnika, škofa i. t. d. Knjiga lično v platno vezana z rudečo obrezo stane s pošto vred 1 K 60 v. pri založniku č. g. M. Štrakl, kn. šk. revidentu v Mariboru, Štajersko.

Novo!

Novo!

Koralni napevi v navadnih notah!

Za bolne na želodcu in stare ljudi. 495

Konjak

star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl. za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za 4'80 gld. **Benedikt Hertl**, grajščak, **Golló** p. Konjicah, Štaj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri **Al. Quandest**, gosposka ulica, Maribor.

Ročna sejalnica

za sejanje deteljnega in travnega semena, rži, ovsa, ječmena, koruze itd.

Posebno se priporoča za gorate kraje. Zelo po ceni in trpežna.

Novo!

Novo!

Ugodnosti: prihranjenje semena, enakomerno in hitro sejanje. Prospekti na zahtevanje.

Komad 50 K po povzetju. Prospekti na zahtevanje. **Glavna zaloga:**

Echinger & Fernau

454 25—8

Dunaj XII, Neubaugürtel 7—9.

Vsaka beseda stane 2 v. Najmanjša objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v. Večkr. objava po dogovoru.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnništvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Slivovko, jamčeno, naravnočisto, v vsaki količini, katero v izvrstnosti in konkurenčni ceni nobena trdka ne prekosi, prodaja več let obstoječa in po širokem znana „Zganjarja Lesjak“ v Brezovcu, pošta Rogatec (Rohitsch). 574 5—3

Posestvo, okoli 6 oralov, ki obstoji iz dveh hiš, gospodarskega poslopja, dveh njiv, gozda, travnika in sadonosnika, se proda. Oddaljeno je 5 minut od cerkve. Kupec naj se oglasi: **Vumpah št. 12** pri **Vurbergu**. 585 3—2

Hiša z več sobami, kletjo, z vrtom in hlevom je takoj naprodaj v lepem kraju ob veliki cesti in pri podružni cerkvi, četrt ure od velikega trga na Spodnjem Štajerskem, po zelo nizki ceni in na obroke. V hiši je že bila prodajalnica in gostilna z dobrim obiskom. Pripravna je tudi za kakega rokodelca ali penzionista. Naslov pove upravnništvo. 588 3—3

Glavni zastop banke „Slavije“ v Celju

je zdaj v kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 5. v hiši strugarja Stadlerja, za hišo klobučarja Kiba, zraven hiše nekdanjega živinozdravnika Volovšeka, v poprej Kurcovi hiši, blizu nove železninske trgovine gospoda Petra Majdiča. 582 3—3

Ivan Likar, glavni zastop. banke „Slavije“.

Prodajalniška oprava: miza, stalaže, vaga in vse reči, ki se v štacuni rabijo, se prodajo po prav nizki ceni. Oglasila pod naslovom: **H. K. poste restante Radgona**. 592 3—3

3 glasovirje, dobro ohranjene in zelo po ceni za 45, 120 in 180 gld., prodaja **Berta Volkmar**, zaloga glasovirjev in harmonijev v Mariboru, Gornja gosposka ulica št. 86. 604 2—1

Proste službe.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.70 Gradec, poste restante.“ 222

Služba organista in cerkovnika se takoj odda pri župnijski cerkvi Matere božje v Širjah nad Zidanim mostom. Zeli se, da bi bil prositelj kak rokodelec. — Cerkevno predstojništvo v Širjah. — **Gmeiner**, župnik. 600 2—2

Za svečnico!

Častiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporoča **fine**

sveče

iz garant. čebel. voska.

Nizke cene! Točna postrežba! **Vestno delo!**

S spoštovanjem

Lovro Pokorny, svečar v Celju — Gledališka ul. 3.

V a b i l o

na

XXXIX. občni zbor

društva „Narodna čitalnica v Ptuj“,

ki se vrši

na dan sv. Treh kraljev (6. jan. 1902) ob 3. uri popoldne v svojih prostorih v „Narod. domu“.

Dnevni red: 1. Prečita se zapisnik z dne 6. jan. 1902; 1. Poročilo odbora, ozir. tajnika in blagajnika za l. 1901; 3. Volitev novega odbora in revizorjev; 4. Oddaja časnikov; 5. Slučajnosti.

Če se ob 3. uri ne zbere zadostno število čitalničarjev, vrši se občni zbor ob pol 4. uri popold. istega dne po istem dnevnem redu. Vsi udje se vabijo na udeležbo.

607 1—1

O d b o r.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Razne

uradne pečate

kuverte

s firmo

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

P. n.

Naznanjam slavnim obiskovalcem gostilne

Jošt-Kreuzberger

v MARIBORU, Koroške ulice,

iz mesta in dežele, da sem prevzel sedaj jaz to gostilno. Trudil se bom vsem ceno in dobro postreči. — Kmetom, ki prihajajo v soboto na sejem, se še posebej priporočam.

Udani

Fran Čirič,

gostilničar.

445 10-8

Oklic

za poziv zapuščinskih upnikov.

Od c. kr. okrajne sodnije v Mariboru, oddelek V, se pozivljejo vsi taisti, kateri imajo na zapuščino dne 25. julija t. l. umrlega veleč. gospoda kanonika dr. Jožefa Pajka v Mariboru kakšno tirjatev, pri podpisani sodnji oddati dotične objave in zahteve ustmeno ali pisмено vsaj do 16. januarja l. 1902 predpoldne do 10. ure soba štey. 7.

Po izplačanju zapuščine na vse naznanjene terjatve, izgube ostali vso pravico na daljno terjatev, ako jim ne pristoji zastavna pravica.

Maribor, dne 10. grudna 1901.

603 1-1

C. kr. okrajna sodnija v Mariboru.

ANTON KOLENC   9
   trgovec v Celju

kupuje vsako množino lepega prediva, suhih gob itd. Sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah.

Lesene rakve

lepše, boljše izdelane in cenejše kakor drugod prodaja

F. WOLF,

pokopalni zavod v Mariboru, Tegetthoffova ul. št. 18
in Blumengasse 12 in 14.

548 12-8

Najboljši

nje, množi mleko ter jajca, naredi živino močnejšo in tvori trdo meso.

563 9-2

Za vsako žival neobhod. potrebno. Popisi zastoj.
M. Barthel & Co., Dunaj X.

Prodajalnice v Mariboru: M. Berdajs, L. H. Korošec, Franc Frangež, Josip Kavčič, S. Novak, Max Wolfram in Pahnerja sinovi.

je Barthelovo klajno apno, ono prepreči lizavost in glodanje lesa, prepreči mehčanje kosti, prepreči hujšanje, naredi živino ješčo, ukrepi prebavljaj-

prašček

za živino

Otvoritev nove usnjarije!

Uljudno naznanjam slavnemu p. n. občinstvu, da sem otvoril pri Janezu Kampelnu v Logaroveh

usnjarijo,

kjer bom začel z novimi in svojimi pripravami na svojo roko usnjarski obrt. Izdeloval bom vsakoršnje usnje, kakor goveje in svinjske kože, kolikor mogoče trpežno in po nizki ceni.

Ker sem delal več let v velikih tovarnah in pri izvrstnih mojstrih kot poslovođa, pridobil sem si toliko izurjenosti v tej stroki, da sem v stanu vsakogar zadovoljiti. Kupoval bodem tudi surove svinjske kože po najboljši ceni. — Priporočam se slavnemu občinstvu za obilni obisk in beležim

z odličnim spoštovanjem 605 1-1

Jožef Hanželič,
usnjar v Logaroveh.

Sprejme se
trgovski pomočnik

v prodajalnico z mešanim blagom pri Jakobu Dereaniju v Žužemberku (Kranjsko). Isti mora biti dober prodajalec manufaktur-nega blaga in ne mlajši kakor 22 let. Plača po dogovoru. 576 3-3

Jožef Brandl,
izdelovalec orgelj
24-16 v Mariboru
se priporoča za stavbe orgelj vsake velikosti po najboljših sistemih. — Prevezam tudi prenovljenje, popravke in uglasbenje orgelj. — Spričevala od zgotovljenih orgelj so na razpolago.

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Išče se špan,

vešč slovenščine (ozir. hrvaščine) in nemščine, dobro izvežban v službi. Lahko oženjen, a malo otrok. Ponudbe na oskrbništvu graščine grofa I. Draškovića u Bisagu. — Pošta: Breznica, Hrvatsko. 583 3-2

„Vzajemna zavarovalnica“

v Ljubljani Dunajska cesta št. 15 Medjatova hiša

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbi. — Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska.

Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost. 524 23

Rojaki zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

 Svoji k svojim.